45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 40 Կ. ՊՈԼԻՍ 1901 ՄԱՅԻՍ 30 ՅՈՒՆԻՍ 12 25 ՍԷՖԷՐ 1319 — 30 ՄԱՅԻՍ 1317 ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամեն տեսակ գրութիւններ։
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38 Պապը Ալի ճաւսէսի 38

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Journal Arménien
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
Ohannès F. Kaïsérian
38 GRAND' RUE DE LA S. PORTE 38
Constantinople

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ — 10 ՓԱՐԱ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مسئول مدیری
ارمانس فرید قیصریانه
مطبعه و اداره خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی داره مخصوصه‌در

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չենտրուիր

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՀԱՐԱՒ-ԱՓՐԵԿԷԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Թէեւ լրովին համոզուած ենք թէ վերջին խօսքը ընականաբար Բրիտանական զէնքերուն պիտի մնայ անդլեւ-պօէրական պատերազմին մէջ, բայց թող ներուի մեզ հարցնել Զէմսլրէյնի, Սըր Ալֆրէտ Միլների և իրենց արքանեակ էմբերիալիսթներու թէ՝ մինչեւ ե՞րբ պիտի յամառին իրենց անգութ և անոգեւորական քաղաքականութիւնը մէջ։ Անգութ՝ չէ թէ միայն Պիւրկիրներու և Աֆրիգանտէրներու մասին՝ այլ բուն իսկ անդլիացի երիտասարդներու արիւն համար ալ։ Պ. Զէմսլրէյն իր ճառախօսութիւններու միջոցին բնաւ չի կրնար ասիկը ըսելու թէ «հարաւային Ափրիկէի պատերազմը չատոց ի վեր պատերազմ ըլլալէ դադրած է,» քանի որ Պօէրները ընդհանուր ՝ՀԷՐՆԷՐԷՐ յաստուկ ճիգերը կը թափէին այլ ևս, ինչպես Փիլիպպէսնց Թաղամասերը Ամերիգացիներուն դէմ։ Բայց պէտք է՞ ըսել թէ Պ. Զէմսլրէյն իսկ ռազմադէտ մը ըլլալէ վերջ անցեալ գուշակիչ մը ալ եղած է։

Դաքի նահանգին մէջ ուզ Պօէրները անդլիական հեւագիներու ըսածին նայելով—բոլորովին յաղթուած կը համարձէին, Բրիտանիկէր Միպարիլ, Մուշէ, Լոթիէր և Ֆան Ռէնքն ճէնէրալներու ֆօնտոները՝ 700 հոգւով՝ երեք ժամ կառավի կռիւ մը եւք մեծ յաղթութիւն մը չահեցան Ճէյմսթաուն գիւղաքաղաքը գրաւելով։ Զօրավար Սիմանի հրամանատարութիւնն տակ գտնուած ուրիշ խմբակ մըն ալ կրցած է Պրլաէլի անցքին միջոցաւ Օրանժի գետէն Անթէր Թանի երկաթուղւոյ դէմն անցնել՝ և սպառնալ Ֆէնիէրշաբի։

Պօէր գիւղաղնութիւնն սոյն վերածնումը տեսնելով՝ Լորտ Ռիչնէր խսկոյն Լորտ Ռոպերթսի աշ բաղուկը եղող զօրավար Ֆրէնչը Գարի ընդհանուր հրամանատար անուանեց։

Գարով Թրանսվալի, Մաուսրի ափանց, Մակէրսֆանթանի Նուսաս կէսասթի գիւղացիներ՝ և Թերեւս Պօէր զօրավարներու ամենէն փորձառու և ճարտիկ ուղղմավարը՝ Տըլարէյ, Վլաքֆոնթանի մէջ յանկարծակիի բերաւ անդլիացի զինուորները։ Եթէ իր 1200 Պիւրկիրները՝ զօրավար Տիքսնի 1500 կանոնաւոր զինուորներու հետ մաքառելով չի կրցան ազատել նախապէս ձեռք ձգած երկու ինդանոթները, բայց և այնպէս 7 զօրապետի և 55 զինուորի մեռնելուն՝ ինչպէս նաև 6 զօրապետի և 155 հոգւոյ վիրաւորուելուն պատճառ եղան։ Մինչդեռ Պօէրներու կորուստը դրեթէ ոչինչ է։

Հիմակ դիմելով էմբերիալիսթներու աչխարհի հանրային կարծիքին պիտի հարցնենք թէ ինչ են այս ամէն անցած դարձածը։ Ո՛չ, իրենց գլուխն նման Տըլարէյի, Տրվէթի և մանաւանդ Պոթայի իմբակները հրապարակ չեն պարզուիր, այլ դեռ մի քանի Ռոպերթներու, Ռիչնէրներու՝ և Ֆրէնչներու դատողութիւնը չուարեցնելու կարող պատերազմիներ։ Հետեւաբար ո՞ւր կը մնան Բոտոս, Միլներ և Զէմսլրէյն...։

Պօէրները տեսնելով իրենց ուժերուն տակաւ ու տակաւ ազատումը՝ գէթ ներքին կառավարութեան տեսակէտով ատենն մը ինքնօրինութիւն ունենալ կը բաղձան։ Եւ եթէ իրենց այս փափաքը գործադրուի՝ այլ ևս չպիտի պատերազմին մինչեւ վերջը, որովհետեւ որքան որ ալ իրենց յիշողութիւնը անբաժան է երկու տարի առաջ աչխարհաշէջ իրականութիւն մը եղող Թրանսվալի հանրապետութեան անախտութիւնը յիշատակէն, իրը գործնական մարդ և իրը ապրելու փափաքող և կարօտ անհատներ՝ չեն ուզեր իրենց սերունդը փճացնել։

Անգլիոյ կառավարութիւնն նպատակը՝ Հարաւային Ափրիկէի մէջ Բրիտանական գերիշխանութիւնը հաստատել և ապահովել է, թէ վայրագօրէն ամբողջ ազգ մը փճացնել։ Եթէ Պ. Զէմսլրէյն այդպիսի ծրագիր մը գործադրելու գաղտնի փափաքը կը մուցնէ, Պիւրկիրներու կառավարել զէնքնկեցութիւնը պատերազմիզ ադարման իբր Sine qua non պայման առարկելով, պէտք է դիմալ թէ այդ փափաքը սոսկ երազ մը կրնայ համարուիլ, քանի որ Մեծն Բրիտանիոյ մէջ հանրային կարծիք մը կայ, որ որքան որ ալ պահ մը յարիչտակուի աչխարհակալութեան հրապուրիչ ազդեցութենէն, անկարող է վերջապէս չի միլել արդարութիւնը և մանաւանդ ապագայի ամէն տեսակ սպառնալիքները։ Ինչ արդիւնքի յանգեցաւ Կրէնվիլներու, Նորթերու և Դէրբի Դ. Տերու քաղաքականութիւնը եթէ ոչ Վաշինկթընի երկրին՝ բրիտանական համատեղութիւնէն առ յաւէտ բամնուելու իրականութիւնը։

Անգլիական պետութեան մարմինը ադէն Իրլանդայի նման խոշոր վերք մը ունենալով իր սրտին մէջ, եթէ Պիւրկիրներուն չարգանտի, Պօէր ևս մանաւանդ Ափրիգանտէր տարրերը աւելի խոշոր վերք մը եղած պիտի ըլլան վերոյիշեալ մարմնոյն ոտքը վրայ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՓԱՆՈՍԵԱՆ

(ԱԼՓԱՍԼԱՆ)

Մասնագիրք երկու ընդհանուր դասակարգի կը բաժնուին. Ռոմէրյ՝ ու Ռոմանոլ։

Ոմանց երկինք կը պարգեւեն սկզբնական փառքն ուղին բանալու, դրական սեռն ստեղծելու, սեռին տիպարն ընծայելու, նորութեան նախահաճոյքը ժողովրդեան վայելել տալու։ Այդ առանձնաշնորհին եթէ հանճարն ալ զուգորդուի, փառքն աստուածային ինն կ'ըլլայ։ Իւրաքանչիւր դար նոյն այդ հեղինակը նոյն տեղը կը գտնէ. ընդհանուր մարդկութեան իրրեւ նախնայր մը կ'ըլլայ ռանվիրան և իրրեւ կիսատուած կը պաշտուի յաւէտ։

Ռանակալք կ'ընթանան հարթուած ուղղոյն վրայէն. կամ աւելի ճիշդ՝ բացուած ուղին կը հարթեն, կ'ընդլայնեն զայն, կը զարդարեն։ Ոմանց դերազանց առանձնաշնորհնոյց կը սքրուի բացուած ուղղոյն վրայ դնացողներուն մէջէն բարձրագոյն գլուխն ընալ ու տիրապետել ուղղոյն, ստեղծուած դրական սեռին մեծագոյն գլուխ-գործոցն ընծայել։ Ռանակալին փառքն այն ժամանակ կը հաւասարի ռանվիրային փառաց։ Դարուց ընդմէջէն զուգընթաց են բացողն ու բարձրացողը, գրողն ու կերպարանողն, հիմնադրն ու հիմնապակը։

Նախահայրը նախնագոյն ժամանակաց մէջ անծանօթ կը մնայ մերթ, նոյնանալով ժողովրդեան հետ՝ որ կը համարդէ հին մարդկութեան մէջ։ Վալմիքիի անունն հնդիկ հին բանաստեղծութեան տիրող անունն է. Հելլէնն Որֆէոսն ու Լինոսը կը մնան Հոմերոսի մէջ կը համադրուի կը դաղմնակէտի։ «Օսիան» կը յուզադրէ Վերթեր «սրտոս մէջ Հոմերոսի տեղը գրաւեց։» Եւ անմահ սիրոյն, իր արտասուաց հարուածակոդմին ընդմէջէն այնքա՛ն մեծ, այնքա՛ն հոգեմայ կը ցուցնէ մեզ Ռվիկիանին այն Օսիանն, որ պահ մը կը մոռնանք նոյն իսկ Սաղմոսն, որ մեզ համար ամէն գրականութենէ գեր ի վեր է, իրրեւ մասն Աստուածաշունչ Գրոց, իբրեւ մասունք մեր ընտանեկան յարկին ու կեանքին, իրրեւ գիրքը մեր մօրն ու մեր մանկութեան, իրրեւ գերազանց գիրքն ընդհանուր քրիստոնեայ եկեղեցեաց՝ որուն վեհ ու խորին խօսքերը կը ցնդին մինչեւ մեր ոսկորները դիրեղմանին մէջ։

* * *

Ինչպէս խորատիպ ու մշտամրմնոյ են մեր հոգւոյն մէջ նախամարդիկին այդ կոյս ու լոյս բանաստեղծութեան հաւաւածք, նոյնպէս արդի բանաստեղծութիւնն ունի գերազանց հաւաւածներ որոնք մեր հոգւոյն խորերէն մեր շրթունքներն աղաւնեանդոյն յարաժամ կ'երթեւեկեն, որոնք անդամ մը մեզ ծանօթացուցէ յեսոյ՝ մեր էութեան մասն անբաժան կ'ըլլան, որոնց մէջ կը գտնենք տիեզերաց խորհուրդն եթէ ոչ բացատրեալ գէթ բիւրեղացեալ՝ կերպիւ իւիք։

Այդ կարգի բանաստեղծութիւններէն է Աղեքսանդր Փանոսեանին առ Լոյսն հեռաւոր հատուածն։ Ակամակամ աղբիւրի մը ջուրն է որ այնպէս կը վերհնչէ երկինքը որպէս ճառագայթն ակնահանդոյն երկնային մարմնէ մը կը վայրիջէ, ամէն բանէ զատորոշուելով, ամէն մակերեւոյթ գգուելով, ամէն մեծութեան հետ մրցելով, և ամէն խորութիւն՝ մին երկնային ու միւսն երկրային՝ թափանցելով։ Այնքան եթերային է, այնքա՛ն անմեղ, այնքա՛ն ներաւօտ, մինչ զի ոչքի պատրանք մը կը համարիս որ զայն կը սեւնես։ Ճշմարիտ բանաստեղծութիւն մը մէկ բառով։

Եւ սակայն, որպէս ըսի, այնքա՛ն վճիռ, այնքա՛ն յատակ, այնքա՛ն բիւրեղային արտայայտութիւն մ'ունի ամենախորին անհուն զգացումն՝ որ այդ վայրկենին բանաստեղծն համակած է։ Աղեքսանդր Փանոսեանին ընծրոյ յատկութիւնն է արդէն ասի. լեզուին, բացատրութեան յատկութիւնն։ Ուրիշ գիծն ալ այնքա՛ն հրապուրիչ կը նո՛յ ըլլալ եղեր։ Տարերք Բիբլիոնոթիքան հեղինակին «բարձր չարադրութիւն»կոչուած վերջին մասին ձեւերէն ոչ մին կը գործածուի այդ լեզուին մէջ։ Պարզապէս, գրեթէ մոլեռանդաբար քերականական և անդրաբարական էնպէս Աղեքսանդր Փանոսեանի լեզուն. և այդ պատճառաւ ալ կրնայ ըսուիլ որ աչխարհաբարին հառաստութեան ամենէն հաստատուն կերպով — և ամենէն ալ փայլուն կերպով — նպաստող հեղինակայ մին է Ալփասլան։ Պարագայ մ'ալ որ իր այս մասին ազդեցութեան մեծապէս նպաստած է — բայց իր ամենուրեքութենէն — իր բանաստեղծութեանց պատկերազարդեալ հրատարակութիւնն է Բոռոտոսն Մանկանցի մէջ, մանկանց հանդէսի՝ զոր Հայ Պառնասի վերածած էր։

Եւ Աղեքսանդր Փանոսեան ինքն առանձին Հայ Պառնաս էր, մինչեւ իր ուղղակի ազդեցութեան ներքեւ հասան կարգ մը բանաստեղծներ, դաւառացի ու մայրաքաղաքացի, որոնք իր գրեթակերպին համեմատ քերթեցին, նոյն կազմակերպներուն մէջ, նոյն տիպարներուն վրայ, նոյն բառարանով, նոյն աչխարհաբարով։ Սակայն վարպետին անմրցելի ուժեղութիւնն հոն էր որ ինքն առանձին աւելի կ'արտադրէր; կամ դէթ նո՛յնքան կ'արտադրէր որքա՛ն բավնդակ իր դպրոցը միասին առնուած։ Գաղղիական Պառնասը, դիտեն ընթերցողք, թէեւ ծնունդ Հիւգոյի բանաստեղծութեան՝ սակայն առանձին բանաստեղծութիւն մը ըլլալու չափ անկիւ անջատուեցաւ. Ա. Միշնադարեան բանաստեղծութեան բոլոր ձեւերուն ցյաղ կիրառմամբ. Բ. Արտաքին նկարագրութեան անյաղ սպառամամբ։

Դեռ վերջերս, դրականութեան քանի մը կարեւոր ձեւադիրքերու (manuel) հրատարակման ատթիւ, ի Ֆռանսա խնդիր եղաւ թէ ո՞վ է Պառնասին պետը։ Մեր մէջ անսարակուսելի, անվիճելի կերպով Աղեքսանդր Փանոսեանն է։ Եւ Գաղղիոյ մէջ ինչո՞ւ չըլլար ամենալեղուն ու սիրեցողն ա՛ն քերթողն, որ հնգեւանն հատոր բանաստեղծութեանց՝ այսինքն սրտակարդ արտադրութեան մ'օրինակին կցեց Պառնասեան քերթութեան վարդապետարանը՝ Petit traité de la poésie Francaise մակագրուած, որ թէպէտ արձակ, այլ սակայն նոյն սխորժով ու գրեթէ նոյնքան հրանդմամբ կարդացած եմ զայն որքան Պուալոյի Բէրեղական արուեստն։ Այդ գրքին մէջ, թէօղոս սը Պանվիլ բանաստեղծութիւնը բոլորովին արուեստի կը վերածէ և բանաստեղծը գործաւոր մը կը կոչէ։ Բայց որովհետեւ Պանվիլ մեծ վարպետ մ'է, իր քերթուածոց մէջ այնքան արուեստագէտ որքան իր դասմանց մէջ անկողմնակալ կամ պարկեշտ, կը յայտարարէ թէ իր վարդապետարանը գրուած չէ, զոր օրինակ, Ալֆրէտ սը Միւսէ մը առանձնորդեալ համար, որ բուն բանաստեղծն է, որ հանճար մ'է, հապա անո՛նց համար որոնք իրենց յոյզերն ու ապաւորութիւնները բացատրելու միջոցները կ'ուզեն ստանալ։ Նոյն այդ գրքին մէջ է որ Odes funambulesquesի ու Cariatidesի գերապերճ հեղինակն —որ իրեն յատուկ ուրիշ գերազանցութիւն մ'ունի՝ իր վրայ, իր նիւթին վրայ և իր ընթերցողին վրայ ծիծաղելո՞վ— տարօրինակ վարդապետութիւն մը կը պարզէ որ կարի յոյժ հոգեբանական է. բաներն՝ ըստ Պունվիլիի զոյզ կը ծնին, և ականջը մրցանակը կուտայ ա՛յն բանաստեղծին որ կը յաջողի գտնել և իրարու տակ դնել նախատամնեալ բառամոն։ Եւ իր ջրոս ամենէն կարեւոր կամ գլխաւոր հատուածները կարդացած ըլլալովս կրնամ վկայել թէ գրեթէ մեկ յաջողած է այդ գրական գիւտն ընել։ Իսկ Ալփասլան՝ կրնայ ըսուիլ՝ այդ մասն դաղղիացի վարպետը գերազանցած է։ Իրե՛ն համար, երբ Նէրլոֆոնոթի կ'աշխատակցէր, ստեղծեցի հրաշանդ բառն, և այդ դանինն իրմէ ոչ կրցաւ խլել ցարդ, թէեւ Արտաչէս Ցարութիւնեան գոնին ու Թրմեան յանախ կը միացնէ յանգերու ալ հարատութիւնն։

Եւ, աւելորդ է ըսել, Պառնասական չեմ։ Ցանդերու հարատութիւնը մերթ գտած եմ առանց փնտռելու, ինչպէս Երկու Գառնէրներ բանաստեղծութեանս մէջ, որ մեր առաջին իրական կամ իրապաշտական բանաստեղծութիւնն է։ Տիգրան Սրմիրեան ինչպէս որ չատ լաւ դիտել տուած էր մեկ հատուածիս առթիւ, երբ բանաստեղծին աչքն արցունք եկած է, ատի բառ է որ բանաստեղծը կարդայսուի, ա՛լ արուեստի պէտք չունի։

Աղեքսանդր Փանոսեանին մեկ անհամեմատելի առաւելութիւնն Հայոց բոլոր բանաստեղծներուն վրայ, բոլորովին ինքնատիպ Զայնեակով մը Գաղղիոյ մէջ մրցանակի արժանացած ըլլալն է։ Երկրորդ ընթերցման աւելի գեղեցիկ մեղ թուաղ գործ մը անակրայ ներքնապէս, ճշմարտապէս, բացարձակապէս գեղեցիկ գործ մ'է։ Այդպէս պատահեցաւ իսկ մրցման դրուած մեկ ոտանաւորին նկատմամբ։ Տարիներ եղաք գրքերս մեկուն մէջ զիրաւածով վերադայ այդ բանաստեղծութիւնն, և պատիւ բանաստեղծին իր այցեստանին հոն տպուած ի Ֆռանսա, և զոր հեղինակն ինք նուիրած էր։ Երկրորդ ընթերցմանս տպաւորութիւնն առաջնոյնը դերազանցեց։ Եւ այս առթիւ դիտելի թէ Հայ Պառնասի վարդեալը հայերէն աչխարհարան ա՛ն ուղղութեան հասուցած էր, ուր դարերու գործածութենէ յետոյ հասած է տիեզերապէս այն Ֆռանսերէնին, որովհետեւ իրրեւ լեզու դոյն Զայնեակն և Ա. լոյն հեռաւոր քերթուածն նոյն տպաւորութիւնը գործեցին մտքիս վրայ։

Իսկ քերթուած մը ճշմարիտ քերթուած մը՝ բառին բարձրագոյն նշանակութեամբ՝ որուն մէջ Ա. Փանոսեանն վանցած է, ա՛յն է, Արիւնեան Մասալին մէջ տպուած, որ աչխարհի տեղծագործութիւնը կը պատմէ։ Կան գրուածներ, որոնք պարբերաբար վերհրատարակուելու կին, որովհետեւ ո՛չ թէ կը մոցուին, այլ նորերուն անծանօթ են, և հիներուն ալ ձեռքն անոնց օրինակը չէ մնացած։ Այդ կարգի գրքուածոց առաջինն է վիրգրեալ քերթուածն։

Այս նիւթերը նեռեցի թուղթի վրայ, հիւանդաց յարկին մէջ, թերեւս հիւանդ ուղեղով։ Այլ և ո՛չ բժիշկ մը, և ո՛չ ոք պիտի կրնայ ըսել եղեալին համար թէ՝ իր սիրոյը հիւանդացաւ երբեք առելութեամբ։

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԹԵՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԼՐԱՑՈՒՄԸ

Նորադարձ Էմմանուէլ վրդ. Պալեանի մասին լրագրաց մէջ գրուած յօդուածները՝ կարծես թէ ի՛տիպէին զիս յիշեալ վարդապետի հաշիւն ու դարձը փոխանակ «ներդաշնակելու» իրարմէ զանազանել, սակայն մինչ «զոյգ ատենագրաց սրբազանները իրենց արծուի բիրերը սեւեռած այդ հաշիւներուն մէջ, կորանն ու կորանն», մ'բան մեծամեծ դժուարութեանց պիտի հանդիպէի մինչեւ որ ասն «հաշուական դայթակղական զրոյց»ին էութեանը վերահասու ըլլայի։ բայց, մի՛ զարմանաք երբ ըսեմ թէ խնդիրը՝ կարծես ներհակն եղաւ։ Ցարդ, նորադարձ վարդապետի «հաշուական խնդիրը» ուսումնասիրող յօդուածները՝ մի առ մի աչքէ անցնելով սեսայ Պալեան վարդապետի՝ «սէնէա»ով պարտք մը ունենալը, զոր Պրուսայի Հայ-Հռոմէական առաջնորդը՝ ներկայացնելով՝ կրօնական Ժողովոյ, վճարումը կը պահանջէր, իսկ Էմմանուէլ Վ. ք իւր ըստորագրութիւնը խոստովանելով հանդերձ, ընկալագիր մը և այլ հաշիւներ կը ներկայացնէ ու կ'առարկէ վճարմանը անպարտ լինելը։ Ենթադրելի թէ, Վ. ը «սէնէա»ին վճարմանը պարտաւոր դատապարտուեցաւ, երբ լուրջ խորհող մը եմ, չեմ դայթակղիր բնաւ. և դայթակղողներու վրայ կը ցաւիմ, քանի որ մենք ալ պարտքեր ունինք՝ հատուցուած ու «պադալէն» կրկին պահանջուած։ Թերեւս ես ալ պիտի կասկածէի, պիտի դայթակղէի և «քաշկրտադրմամբ» պիտի յիշէի, իր եկեղեցին անձնական չահուցը համար ուրացող և իւր եկեղեցական սուրբ ուխտը դրժողներէն չատերու պատմութիւնները, եթէ վարդապետ մը, պատուաւոր անձի մը, անվայել եղելութիւններ վերագրուէին յիշեալ վարդապետին, «ոչ կղերական» հակառակորդացը կողմանէ, (*) մինչդեռ այժմ «մէջտեղ սէնէա մը կայ», սա տարբերութեամբ սակայն որ իրաքանչիւր պարտատիրոջ ու պարտակատնին խնդիրները՝ ս և է դայթակղութիւն չեն պատճառեր մեզ, և երբէք առնելիք ու տալիքը դատարանի հետ չեն չփոթեր, իսկ Պալեանինը՝ իբր եղբայրական ազգոյն նորադարձ վարդապետի և առ ի վարժութիւն՝ սկսնական յօդուածագիրներու ծիփածուք դրչին, կը մատնանիշնէք և կը չեշտանք իրրեւ եղբայրական դէպք մը, ինչպէս Բարիզէն ի Ռուսասան գաղթող ու սուղ գնով դոհար ծախող (?) Հայ անուանուեալ Հրէին։

ՊԻՆԵԱԹԵԱՆ

ՆՈՐ ԿԷՍ-ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ

ՕՆՆԻՆ ԶԻՄԹԴԻՍԱՐԲԱՆ

ԻՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆԸ ԱՌԹԻՒ

Կարճատես՝ հեռադիտող. բարձրահասակ՝ խոնարհամիտ։ Վերադարձ պիտիր։ Ոսկի ակնոց։ Թշամրուս։ Ձերմակ կօշիկ։ Պիքնոսիկլա օձիկ։ Forme Y միլէ։ Մանրաձիրէն նրբավրձին, առատ էրով, մաղ մնայ գլխոյը իբր դեղասան ալ պիտի ծափահարէինք, Իւնիսն Ֆրանսէզի սրահին մէջ, և այն տեղ չատ դիւրին պիտի ըլլար բացատրել իր ալա Ադամեան մաղերը ու չարժուածները։

Ցերեկին՝ առաւաւոտ. գիշերը գրամատութիւն, կիրակին՝ աքօրն։

Վարպետ ձիավարիկ. քաջ լուղորդ, կառավի պիտիքլիսթ՝ թէեւ մտաւորապէս հարիւր քիլօ կը կշռէ!

Զիւռը՝ ձիւնոտ բացատատեղերու մէջը՝ թափառկոտ, ատաղը՝ ծոլուն դաշտերը կը նաւէ... ոչ թիւերով այլ թեւերով։

Կեանքի մէջ յամառ ըլլալու ասիճան հատատամիտ. դրականութեան մէջ փոփոխամիտ սեպելու չափ նոր։

Իր «գրեկակերպին» մէջ չատ տեղ ունենք novateurի խրոխտ allureներ ինքնինքին կը մատնեն։

«Ապրեկակերպ» միջակ. «գործեկակերպ» pas mal, «գգալակերպ»ադէկ, «վարուելակերպ»՝ գոնացուցիչ, գրեկակերպ լաւ, «խորհելակերպ» քաջալաւ։

Նշանարան. — Nouelty! ՕԹԹՕ

ՅԱԿՈԲ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ԳԱՂԹԻ ՄԸ ԷԶԵՐ ԻՐ ԿԵՆԱՆԳԷՆ

ԻՐ ՄԱՀՈՒԱՆ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

ՄԱՅԻՍ 27

Զ.

Պարոնեան ծնած է Անդրիանուպոլսոյ մէջ 1842ին և իր նախնական կրթութիւնը ստանալէն ետք՝ տեղւոյն վարժարանին մէջ, կը նեռուի տեսչական ասպարէզը ուր իրեն մեծ ապագայ մը հաւանական է կ'ըսպասէր, քանի որ իր եղբայրները բարեկեցիկ էին և իրենց գործը յաջող ու Յակոբին կառաջարկեն որպէս զի միասին աշխատին, սակայն Յակոբ իր չրջանակը նեղ կ'ըզգայ, իր մէջը գրելու մարմանը կար ու կը փափաքէր հրապարակագիր ըլլալ, ուրեմն հայի համար չէր որ կուզէր գրագէտ ըլլալ և ոչ ալ փառասիրութեան, քանի որ այս վերջինը իր յաղթուրդը ստանալէն ետք ալ Պարոնեան պէտք չունէր գրագէտ ըլլալու, մինչդեռ մեծանուն երգիծաբանը մինչեւ իր վերջի օրերը տակաւին կը ծառայէր այդ ասպարէզին։

Ուսմի 1867ին Պոլիս եկաւ և Բերայ հեռագրատան պաշտօնեայ եղաւ, այդ տարին է որ գրած է իր առաջին

հեղինակութիւնը «Երկու տէրտէր ծառայ մը» անուն կատակերգութիւնը թէ աւելի առաջ, կանդիտանանք, քանի որ չունինք մեր աչքին դիմաց այդ ֆեռագիրը և թերևս ալ բնաւ ասոնցիկ չունինք։

Իբրեւ պաշտոնեայ հեռագրատան քիչ մ՚ասակ կը շահի և ահա կը ձեռնարկէ գրել ու հրատարակել Արամեան ապարանէն «Առաքնաբոյժ Արևելեան,» որ թէեւ այն առնները չատ մեծ ըսպառում չունենար կրնան, բայց յետոյ հեռագնեալ կը վառաւուի, այնպէս որ 1884ին ընդորովին սպառած և հաղուագիւտ էր, ինչպէս նաեւ Ալաֆրանկան ուՑանգարանը, որք կարծեմ թէ Պոլսէն օտար երկիրները ծախուած են։

Պարոնեան առաջին անգամ դրամ շահելու համար չէ գրած, զի իր քանի մը ոսկիները վրայ կուսայ և սնանկացեալի նման մասնակցաս ձեռք կը դարնէ ուսուցչութեան։

Թէ՞ որ վարժարանները կոգասին իր դասախօսութիւններն չենք գիտեր, բայց հաստատ կարծիքը ունինք թէ իր աշակերտները չատ օգտուած չեն կրնար ըլլալ, զի Պարոնեան խօսող մը ըլլալէ աւելի գրող մը եղած է։

1872—74 Սվաճեանի քով կը մնայ, Ցարութիւն Սվաճեան այդ պարկեշտ ու հանճար մարդը, Պարոնեանի ուղղիչը ու վարիչը կըլլայ ու երդիծանքը կը խոստովանէր թէ օգտուած է Սվաճեանէն։

Հեռագնեալ Մեղուի մէջ կը գրէ այլ և այլ յօդուածներ որոնք ինքնիքնին դասակարգէն կը գնահատուին իբրև Մեղուի խմբագրապետին յօդուածները։

Մեղուն ալ կը ՁԼասուէր ոակայն, մինչդեռ Մամալ անդին սպառում կունենար, զրա՞մն էր որ կուզէր զՊարոնեան գրելու։

—Ոչ, հայի կոթը դեր չունէր։

—Գնաստիրութիւնը։

—Ոչ, քանի որ իր ամբողջ դրական 29 ամեակին մէջ անչուշտ չատ անգամներ յայտարարեցաւ իր վասաստիրութեանը և իրեն չէր պակէր միջոցներ ուրիշ ապարդիւն մը հեռեւելու և դրամ շահելու, քաղ տոմարակալ էր, և իր եղբայրները չարունակ կը գրէին որ Ցակոբ Էպիրնէ երթար և միասին աշխատէին։ այնպէս չատ գրբեցին անոնք և Պարոնեան ալ ամէն անգամ մերժեց որ վերջապէս ալ իր եղբայրները բոլորովին պաղեցան իրմէ և գրեթէ 8—10 տարիներ իրարու հետ չեն տեսուած — կրան —։

Ուրեմն քանի որ միջոցը ունէր գրբամ շահելու, այդ ալ չէր Պարոնեանի գրական հրապարակը նեռուելուն նրպատակը։ փառասիրութիւնը բնաւ դեր չունէր, ըսել է թէ պարզապէս կը գրար թէ ինք հանճար մէր, և հետեւաբար պէտք էր օգնել մեր աղքատ գրականութեան և օգնեց լուսի։

Հետեւաբար կրնանք եզրակացնել թէ Պարոնեան հայի մը պատասխն համար չէր որ կը գրէր քանի որ հեռագնեալ պիտի սեռնունք որ իր գանկներով միասին անոթի մնացած գիշերները ուսնեցած էր, առանց 5 վարայի ունենալու, և որպէս զի չոգնաւի և օխայ մը հայի դրամ ճարէ՝ օխայով ծախած է իր այն գործերը որոնք այսօր սպառած եւ ընցած են բոլորովին սակներ արժէքով այսօր չատ ու չատ փնտռողներ կան։

—Բանի որ այսօր Պարոնեան չկայ, վատահ եղէք որ եթէ ողջ ըլար, նորէն միեւնոյն վիճակը պիտի ունենար։

Փառքի համար ալ չէ գրած, որովհետեւ անպատճառ այս վերջինը իր յափրացումը կունենայ մանաւանդ ասնօթութեան մէջ, օգտակար ըլլալու նպատակն է որ զինքը հոն ուղղած է և նեռած այդ ասպարէզին մէջ, որ ցեխի մը մէջ գրած սաքի պէս միշտ աւելի վար, աւելի տղմին մէջ ամրողջ մխրճած էր հոն։

ՎԱՂՈՒԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1901 — 1318 1901 Տձ. ԼՏ.

Օր	Մայիս	Սկիզ. 26	Ցոխս 13
31	Եչ. գէ. Սրբոյն Յովհաննու Կարապետն և Աթանագինեայ եպիսկոպոսին։ Օրհ. գէ. Զմարգարէ բարձրագոյն։ Հրց. գէ. Զուարճանայ այսօր։ Մկք. և Հբ. Դկ. Մարգարէից գերագոյն։ Ճչ. դկ. Այսօր ցնծայ եկեղ։		
Մգ. Արեւ. 8.15			Կէսօր 4.24
Կէսօր 4.35			

ՍԻՅԱՍԻՅԱՔ

ԱԼՄԱՆԵԱՏԱ ԿԷՕՄՐԻՒԲ ԹԱՐԻՖԷԼԷՐԻ.—Արմանեատա կէօմրիւբ թարիֆէլերի հաղնոտա միւզաքէրաթտա պուլունմագ իւզրէ, պաշ վէքիլ գօնի Պիւլօվլէն թատիր ըիյատիթնատ օլարադ Արմանեա հիւքիւմէթլերի մուրախնասլարնտան միւրէքքէպ պիր մէճլիսին թէչէքքիւլ իթխիյնի եալմըշ խէք ատ, չիմտատէն իշպս միւզաքէրաթէն նէ կիպի նէթայիճէ մինճեր օլամազը քէչի իթիմէք զայրը գալպլ պիր։

Մամաֆի միւշարիկէյիւմանէն՝ մէրէքէթին մէնաֆիի թիճարիյէ վէ սէնայէյսի իլէ մէնաֆիը պիրլաշէ իշին պիր գիմին իթիլգի պուլմադա զայրէթ խէյէքլերի աշիքար ապր։

Մ. Պիւլօվ՝ ըրէնս Հօհէնլօհէնին մադամը իդթիսարտան սիւքիւթ իմմէսի իւզէրինէ, Արմանեա պաշ վէքիլէթինէ նասպ վէ թային պուլբուլաղնտա, Լիպէրալ Ֆըրգասը իշէորը սիրբուր իթմիշ իսի, չինչի Լիպէրալար՝ գօնի ապ Պիւլօվլէն գայէթ ճիատի՝ վէ էֆքարը սիւսանին բէք վասի օլաուբնը պիլիսքէրինատն։ պաշ վէքիլին արթզ գիւրանին իթիրազաթնա մէյատան վէքմէնէէնէկինի իւմիտ իսէյօրլար իսի։ Ֆագաթ պու իւմիտլէրին քիսքիֆսի տասի պօչա չըգմըշ ապր։

Զիւրբա գօնի Պիւլօվլէն իմբայր իպտիսարը էանատնա՝ բրէնս Հօհէնլօհէնին պաշ վէքիլէթ ուսուրբը իչքա իթիսիի զէմանատա տանա գիյատ գուվվէթ մալիք օլուուլար։ Պունդն իսպէրինէ լիպէրալար ֆէվգէլատէ իթիրազ իսէրէք, մէմլէքէթին մէնաֆիի թիճարէթ վէ սէնայէյսինի մանգա գիւրբան մէնաֆիրինէ գէտատ իթմէմէսինատ գարշը սուրէթէթ թէպտիլ իսէէք օլսա, սայիր էվրոպա հիւքիւմէթլերի տասի պունա մուգապէլէյի պիտմիսլ իթմէյէճէքլեր մի։ Անլեր տասի Արմանեանէն իսրատ իսէէկին մէվատար թիճարէյէ վէ սէնայէսի իսպէրինէ ազրը բուսատ դամ իթմէյէճէքլերմի։

Իչթէ լիպէրալար՝ չու հայը մուէսսիֆին էօնլունի ամագ, Արմանեանդն թիճարէթ վէ սանատթնատա կէօրիլէն թէրազէյսթը ազիմէսինէ խալէլ կէթիրմէմէք իւզրէ՝ միւտախասլարդն եալնըզ զիւրբանդն մէնաֆիի նօզթայը նազարբյա միւթէհասիս օլմամալարընը թէմէնինի խոյօրլար։

Մամաֆի՝ սիկէր թարֆնատ ուսուլը հիմայէ թաթպիգ իսիյմէթիկի հալայ՝ զիւրբա գանալար մէսէլէսինէ ֆէվգէլատէ միւմանատթ կէօսթէրէճէքլեր ապր։ Իմբէրաթօր Վիլհէլմ հաղրէթլերի՝ մէսէլէյի մէղքիւրէնին էէմմիյէթինի ճիատէն թագտիր իթիտիմատէն՝ կէօմրիւք թարիֆէլերինի թէճատանն կէօմրիւք մէտար օլանղար գայէթ միւչքիլ պիր մէղզատա պուլընայրլար։

ԼՍԱՐԻՃԻՅԼ

ՁԻՆ ՎԷԳԱՅԻԻ

ԹԻԷՆ-ՁԻՆ ԱՐՊԷՏԷՍԻ.—ՃԷՆԷրալ Վայրսն թարաֆընատան իթթիխաղ իսիլէն թէչատիր։

ՃԷՆԷրալ Վայրսն Ինկիլիզ արազիի մուսթաձէսինէ տուխաղ իթմէկի ֆըրսանը ասաքիրինէ մէն իթմիշ ապր։ Մամաֆին պու էմրին պիր չօգ վագթլար մէճպուրի թուխուլմասընատան յիտսէ իսիլիյօր՝ չինչի էմրը մէղքիւր չիքհատթը մուճիպ օլմուշ ապր։ Թիմուր եօլը խաթրնդն իմթիսատընա առաքիրը միւթէթիֆատան պիր գրամը բօլիլիք վավիթէսինի իսրա իսէճէքլեր ապր։

ՃԷՆԵՐԱԼ ԼԷՍԼԻՏԷՆ ԱԼԸՆԱՆ ՄԱԼԻՄԱԹ.—ՃԷՆԷրալ Լէսլէն Թիէն Ձինատէն մալիմաթը աթիյէի վերիյօր։

Բազար կիւնի պուլուտա Ինկիլիզլէրլէ Ֆրանսըզլար արասընտա վուգուա կէլէն միւնազատա Ալմանլարը իշթիրաք իթմէմէ օլսուզը գաթիյէն թէէյիս իսիլմէ ապր։

Աղըրճա մէճբուռ օլան իչ առքէրին անվալը սրէհիյէսի քէտը իթթիալ իսիյօր։

Բէքլենէք սաիգանը տիւշմէկնատէն վուգուա կէլտիկի ռիվայէթ օլընան հարիզ էնասընատա՝ իմբէրաթօրը սահիպ օլսուզը իչ պաղ քիւթիւպանէ միւնթէբէք օլմուշ ապր։

ՊԱՇ ԴՕՄԱՆՏԱՆ.—Մարէշալ Վալտերզէնին իսալէֆի օլմագ իւզրէ իմբէրաթօր Վիլհէլմ հաղրէթլերինին պիր Ֆրանսըզ զապիթնի թէրլիի իթմիշ օլսուգընա ապր չատ պուլան հավատիսի Բօսթ զաղէթասը թէքզիպ իսիյօր։

Զինատ գալատադ ասաքիրը միւթէթիֆիգա պաշ գումանանըզ մէսէլէսի՝ Զինատ ալագատար օլան հիւքիւմատ գալմնիէլերի տրատրնատա թէկէքքիր իսիլէճէքտիր։

ՃԷրիմէյի մէղքիւրի՝ իլավէի մէղալ օլարադ տիյօր քի գուվվայը մէղքիւրէ միւզաքէրաթնին իսիթամընա գատար Զինատ գալատադ ապր։

ԱՎԱԹՐԵԱ ՏԷԼԷԿԱՍԻՈՆԸ.—Ավաթրեա տելեկասիոն մէճլիսի ուսուրբ էճնէգպէյ իւզէրինէ միւզաքէրաթ իթմէյէ սէվամ իսիյօր։ Միւզաքէրաթ էանատնատա՝ Ավաթրեա Մատարիթատն իլէ Ֆրանսա արասընտա ճայիրի օլան միհնաէպատան պէրվէճէն ապի պէյանատա պուլընմըշ ապր։ «արթըզ Ֆըրանսա իլէ մուհարէպէ իսէճէք հիչ պիր սէպէպ գալմամըշ ապր։

Ավաթրիա Մատարիթատն հիւքիւմէթի պու կիւն էօյլէ պիր զէմինը սիհատ թուխմըշ ապր քի Ֆրանսէյէ քիւրէյի արդըն հիչ պիր նօզթասընատա էէքտիկէրինէ թէճատուփ իթմէյէճէքտիր ապր։ Ֆըրանսա տասի հէր պիր նօզթատա իլէգապէթ իմմէյէ մէճպուր օլմայագագ ապր։ Պէն իշպս ատօվլէթլերին մէնաֆիի կիւնին պիրինատ նէքսիկերինէ թէէտա իսէճէկինի հիչ պիր վագթ թատավուբ իսէմմէմ։

Մուսալէյէ գօնի Շոպրէն Ֆրանսանդն Ավաթրեա գապը էկսպէդիսիի մուհապէթ մուգապէլէ իսէրէք Ավաթրեա հիւքիւմէթի իթթիֆագաթընա պիր զարար կէթիրմէմէ օլսուզընը իլավէի մէդալ իթմիշ ապր։

Եռնէ իշպս միւզաքէրատատա Ագիրդայը ճէնուպի մուհարէպէսինատ սէվգէլէթլերին իթթիխաղ իթմիշ ուզբէպարը պիրթաքիլգա բիայէթ իթմէսիքլերինէ ասայր Գոնթ Կոլոնսօվքի իսիթիմվագ իսիլէրէք՝ մուսամանէէ ճէվապէն սիմիշ քի՝ հէր պիր թիճճար մալ վէ էշնասընը սրպսէթի իլէ սաթմագա մէէզուն ապր։ 6-7000 պարկիր՝ ինկիլիզ զարիր թաճիրլերի թարաֆընատան իշթիրա իսիլմիշ ապր։ Հիւքիւմէթ պունա պիր չէյ սիյէմէզ։

ՍԷԵԱՀԱԹԸ ԳԷՐԱԼԻՏԷՅ.—Բօրթուկալ զրբալը իլէ վալտէոլ զրբալիչա Մարիա Բիյա վէ միւշարիէյէնա հաղրէթլերինին մանատամը Տիւք Բօբրթօ՝ յունիսին էգիզնէնի եէտիսինատ ադամ ալաթրանկա ոատի տուզուը եկիլիրմի կէէյէրէք էքտիրէս դաթապը իլէ Բարիզէ մուվասէլէթ իթմիշլեր ապր։

Բօրթուկալ հիւքիւմէթինին Բարիս սէֆիրի, սէֆիրէթիանէ մէմուրինի վէ Բարիզէ մուգեմ պիշիմէլէ Բորթուգալ թէպտասընատան օլան զէվաֆ՝ իսթատիյօնատ հազրը պուլընմայրլար ապր։

Ֆրանսա բէյլիսը հիւքիւմէթի Մ. Լուսէ՝ զըրալիչա վէ մանատամը սէլամամագ իչին զօմանատան Բէյլիէի իսթասիօնա իլամ իթմիշտի։

ԱՅԹՐԻԳՈՅԻ ՃՇՆՈՒՊԻ ՄՈՒՀԱՐԷՊՍԻ.—ՃԷՆԷրալ Պլուա Բրէթօրիատա վասը օլմազ օլուսպ Թըրանսվալը ճիհէթը չարգիյէսինատ իսրասը մուդարրէր պուլընան հարաքիաթը ասքէրիյէյէ տայիր հագդընատա Լորա Քիչնէր իլէ միւլագաթ իթմիշ ապր։ Իքի այատան պէրու իսթիհսալ իսիլէն մուվաֆագըյաթ վէ իսէրանը մըգտարը Ինկիլիզլէրի հէր չէյէ հիւանը նաղարլա պագմագա սէվգ իսիյր։ Ինկիլիզլէրինէ հէր նէ վագթթա դատար քի Պոէրլէր իսթիգլալլարընը էլտէ իթմէյէր իսէ, մէյատանը հարպտա անլէրէ թէէսսիֆ իսէճէքլերի մուհագագ ապր։

Մատամ Լուլի Պոթանդն Եվրօպայա մինթէվէճիհէն հարէքէթ իթմէսի իւզէրինէ, ժէնէրալ Պոթանդն՝ մէնաֆիյի խուսուսիյէսինէ մուվաֆէգ կէլտիկի պիր զէմանատա Թրանսվալատան Ինդիքատաք իսէճէկինէ տայիր տէվրան խէն չայհաթ սէպաթ պուլմուշ ապր։ Պիր Պոէրին պէյանընա կէօրէ կէչէն հաֆթա Ըսբիրիօրատա ժէնէրալ Պոթա Պոէրլէրէ խնիթասէն պիր նութգ իրատ իթմիշ ապր։ Միւմանիէյի Պոթա՝ ատմիշ քի, Ինկիլիթէրա հիւքիւմէթի՝ բոլիթիգատա թէսատիֆ իթթիսիմ միւշքիլատատան տօլայը զիհատէսիյլէ էնտիշէնագ ապր։ Զաթէն չու ատն կիւնէքտատ էսիր իսիլէն Պոէրլէրէ գարշը Ինկիլիզլէրին պէօյիւք պիր նէկաքէթէ մուտմէլէ իթմէլերի Ինկիլիթէրա հիւքիւմէթինին զատիքը կէօսթէրմէզ մի։

ՊՕԹԱ ՎԷ ԲԻՉՆԷՐ.—ժէնէրալ Պոթանդն լօրտ Բիչնէր իլէ միւլագաթ թալէպ իթթիկի ըրվայէթ օլունբյօր։

ՄԱԼԱՆ ՊՕՔՐ ՄԻԻՅԻՐԻՋԷՍԻ.—Մալան Պոքր միւֆրիդէսի թիմուր եօլ խաթիրընը կէչմիշ օլուսպ Ինկիլիզլէր թարաֆընատան թատգիպ իսիլմէքտէ ապր։

ԱՉԳԱՅԻՆ

Կրօնական ժողովը երէկ նիստ գումարեց Պատրիարքարանի մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք հօր և ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիոս Արքեպ. և զեղեցկաբեռնեալ հոտեւոյ խնդիրներով։

1. Արքաչաւ վանահայր Գեր. Տ. Եղիշէ Եպիսկոպոս Դուրեան սարկաւագնելու ձեռնադրութիւնը կը հաղորդէր։— Ժողովը որոշեց այս մասին օրհնութեան կոնդակ մը ղրկել իրեն։

2. Մակար վրդ. ի մէկ գրին վրայ որ իր պաշտօնին վրայ զանազան առաջարկներ կը պարունակէր և որ յանձնուած էր Տ. Գրիգորիոս Արք. ի նկատառութեան, այս անգամ եւս կը յայտնէր թէ՝ ուեղորդ բան մը պիտի ըլլայ լսել իր առաջարկները և թէ պէտք է որ անմիջական կերպով մէկին դէպի կարին։

3. Մարգուանէն հանրագրութիւն մը Զէնոբ և Ակիրսիմոս քահանաներուն փիլոնազրութիւնը կը խնդրէր։— Ժողովը նկատելով որ նոր ամատատնութիւն մը չի կայ և թէ պէտք եղած տեղեկութիւնը բրած էր ասկէ առաջ սոյն քահանաներու նկատմամբ, ուստի որդ համարեց այս խնդրանքը և որոշեց տեղւոյն առաջնորդին միջոցով յանձնարարել նոյն հանրագրի տերերուն որ համակերպին հոգեւոր անօրինութեան առջև։

4. Կեսարիոյ Ս. Դանիէլի վանքին վանահայր Տ. Սահմանոս Եպիսկ. պատասխանելով պատրիարքական պաշտօնագրին կը յայտնէր թէ Գասթէմանիի երկու ձեռնադրութիւնները կիսատ են բան վիճաբանութեան կէտերէն։ Ժողովոյ և Թաղ. Խորհրդոյ պաշտօնագիրներուն և Ժողովարանի հանրագրութեան վրայ։ Մարնդամարն կէմէրէկի Կրօն. Ժողովոյ կաղմութեան Սրվանդ առաջնորդ Գեր. Տ. Պետրոս արքեպիսկոպոսի ձեռամբ ըլլալը կը յայտնէր։— Ժողովը նկատառութեան առնելով հարկ դատեց բացատրութիւն ուղղել նախ թէ՝ 1. Աւետիս Մերտինեան և Աւետիս Խաչատուրեան միւնոյն անձերն են. 2. Կէմէրէկ մը վճռակին կը պատկանի։

5. Երզնկայի Առաջնորդը կը յայտնէր թէ քիչ ատենէն դէպ ի Պոլիս ճամբայ պիտի ելլէ։— Ժողովը յանձնարարեց որ՝ մինչեւ որ տեղւոյն Կրօն. Ժողովոյ նոտին։ Ամենայն ինչ կարգադրեալ չի մնիկի վիճակէն։

Ժողովը ատենցմէ զատ զրաղեցաւ նաեւ կարգ մը ամատատական և այլ խնդիրներով։

—Տիվրիկի և շրջակայ 12 գիւղերն՝ անհովիւ և կրօնական անկերպարան վիճակ մը առած են։ Այդ գիւղերէն միայն քանի մը հատը քահանայ ունենալով, Ժողովարդը արամադրուած է կրօնական գիմելու։

Տ. Մարբրէ Ծ. վարդապետ Բգնունի վանահանէն ի վեր՝ եօթը տարիներ անցան, գնացին, և դեռ Առաջնորդ մը, հովիւ մը չունեցան Տիվրիկցիք։

Կրօն. Ժողովոյ ուշադրութիւնը հրաւիրենք, թէ՝ Սուլ Կաթողկ. Տեղապահ՝ Տ. Կիրակոս եպիսկոպոս Բէքմէզճանին, որուն կը վերաբերին Տիվրիկի թեմօրայք։

—Ս. Երուսաղէմայ միաբան և Բուսմէլի Հիսարի քարոզիչ Տ. Վրթանէս վարդապետ Դալըրճեան, Ս. Պատրիարքի կարգադրութեամբ՝ Էրզրում կը ղրկուի յառաջիկայ շաբթու, տեղւոյն Առաջ. Տեղապահ Տ. Զաւէն Ծ. վարդապետի տրամադրութեանը տակ՝ յարակից վիճակներու մէջ պաշտօնավարելու համար։

—Բազ. Ժողովը՝ այս առաւօտ ի նիստ հրաւիրուած է Ղալաթիոյ Խորհրդարանը, որ պիտի զումարուի նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքի, ըլլալու համար օրակարգին մէջ գրանուած ստիպողական ինչ ինչ խնդիրներով։

—Շապինգարահիսարէն՝ Առաջնորդական ընտրութեան համար՝ պէտք եղած հրանգները նորէն ղրկուեցան, ընտրելու եռանուն ցանկով, որուն մէջ նշանակուած են՝ Տ. Սմբատ Ծ. վարդապետ Սասատեան, Տ. Եղնիկ Ծ. Վարդապետ Գալիաքճեան և Տ. Տանամ Ծ. վարդապետ Ոսկանեան։ Ըստ օրինի, սոյն ցանկէն դուրս ալ Շապինգարահիսարցիք կրնան իրենց քուէները տալ։

—Ս. Պատրիարքը՝ երէկ առաւօտ Երուսաղէմատուն երթալով, եղած շինութիւններն աչքէ անցուց, և խրախուսեց ու օրհնեց ճարտարապետ Մելիտոսեան Գրիգոր էֆ. որ անդուլ կը հսկէ շինութեանը վրայ. Գործաւորներուն յորդորեց որ արագ բանին ու աղէկ բանին։ Սոյն նորոգութեան ծախքը՝ առ այժմ 300 լիրայի մօտ գումար մը կ՚ենթարկուի։ Այս ծախքի գումարին դուրս է՝ կառաւորման համար ըլլալիք ծախքը, որ զէթ առնուազն 100 լիրայի կը նայի։

—Տիկին Մաքրուհի Մէրասէէփեան (ծնեալ Ազլաղանեան), կը լսենք թէ, իր Արմենատոյին գոյքերը կտակած է եղեր Խաղիւզի Գալիցեան Որբանոցին։ Ապրքն Տիկին Մաքրուհի օրինակելի դէպք մը պիտի մնայ հայ իգ. սեռին տարեգրութեան մէջ։ Իր գործունէութեան նախախայրիքը ցոյց տուած է կրթասէր Հայուհւոյ Ընկերութեան մէջ՝ որուն ատենապետն էր երբեմն, կրթական հասատութեանց ի նպաստ տրուած պարահանդէսներու ու նուագահանդէսներու մէջ։ Տիկին Մէրասէէփեան ուսեալ և բարեկրթ կին մըն էր։ Իր մասնագիտութիւնը աւելի նուրբ ու ճաշակաւոր ձեռագործներու մէջ կ՚ամփոփուի, և ասոր փայլուն փորձերը տուած է երբ առաջին անգամ Բերայի Արմենատանցին ներքին ատօրէնը եղաւ։

—Յառաջիկայ շաբաթ օր, որ է յիշատակ Սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի եկն ի վերապէն, Գուզկունճուզի եկեղեցւոյն ատենամատութիւնը ըլլալով, տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը հրաւիրած է Ս. Պատրիարքը, որ յառաջիկայ օր երթայ հոն Ս. Պատարագ մատուցանէ և քարոզ խօսի։ Ն. Սրբազնութիւնը ընդունած է սոյն հրաւէրը։

—Պոլսեցիներ գեղարուեստասէր աշակերտներէն մի որբ աղայ, Տ. Մաղաքիա Սրբազան Պատրիարքի ֆոթոֆլէմ մեծադիր պատկերը գծելով Պոլիս ղրկած է Նարկն Ամենազաւուրեան նուիրած է։

Ս. Պատրիարքը՝ ի քաղաքութիւն նամակ մը յղած է յիշեալ որբուկին, և այդ պատկերը՝ ի տես կախած է Պատրիարքարանի գեղանասան ճակատը։

—Պէշիկթաշլէի քարոզիչ Տ. Մկրտիչ եպիսկոպոս Վէհապետեան, երէկ Պատրիարքարան երթալով, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ս. Պատրիարքին հետ։

—Դոնա թեսամբ կը լսենք թէ՝ Աղդ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան Ատենապետ՝ Աղն. Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան, տարամարուած է եղեր Ս. Փրկչեան մատուռը՝ իր ծախքը փառաւորապէս վերանորոգելու, եթէ ուրիշ չենայ բարերար մը չտանձնէ ատոր շինութեան նախաձեռնութիւնը։

—Կրօն. Ժողովոյ անդամ Սէթեան Տ. Կարապետ Աւագ քահանայ, որ ամսէ մը ասկի է՝ Պրուսայի հանքային ջրերը գացած էր, երէկ վերադարձաւ ի Պոլիս, և ուղղակի Պատրիարքարան երթալով՝ մասնակցեցաւ երէկի Կրօնական Ժողովոյ նստին։

—Տ. Վահրիհ վարդապետ Շահլամեան, որ Արմաշու ատենակ տարկաւագայ ձեռնադրութեան համար յատուկ հրաւէրով Արմաշ գացած էր, Աստարգար անցած է, ուր տակաւին կը մնայ ցարդ, և պիտի մնայ կարծեմ հոն, մինչեւ որ ազգասիրութիւն մը ընդունի վիճակաւոր Արքեպիսկոպոսէն որ այս մինչդեռ իր թեմագրութիւնը՝ Նիկոմիդիա կը գտնուի դիրեղմանատան ծանօթ խնդրոյն վերջնական կարգադրութեանը համար։

Առաջադրցին՝ Տ. Բարկէն Ծ. վարդապետն ալ հետերին առնել սանիլ ուզած են, որպէս զի պատարագ ընել ատն Աստարգարի մէջ։ Մակայն Տ. Բարկէն Ծ. վարդապետ, հոլուական պաշտօնի գիտակ ու փորձ եկեղեցական մը ըլլալով, նախապէս գիր մը ուղղելով Տ. Սանիան եպիսկոպոս Ցովակիմեանին, արտօնութիւն խնդրած էր։ Զինք գիտեր թէ՝ այդպիսի գիր մը կամ հրաման մը ալ տուած է Տ. Վահրիհ վարդապետ ալ, որ անպաշտօն գացած է Աստարգար։

—Այնթապի մեր թղթակիցը հետեւեալը կը գրէ մեզ։— «Այնթապի Թաղ. Խորհրդոյ գործունէութիւնը գովելի է՝ զոր կրնան ուրանալ միայն չտեսնելու վարժուածներ, մէկ ու կէս ամսէ ի վեր ալ սկսած է մեծ եռանդով վերջ տալ եռանդալ եկեղեցւոյ շինութեան որ անտանելի բան մը եղած էր ազգին։

«—Ս. Պատրիարք Հայրը, որ մերժած էր Այնթապի առաջն. փոխանորդ Տ. Կարապետ քահանայ Կիւլիւզեանի հրաժարականը՝ ուրախութիւն պատճառեց ձեռնհաս և խոհուն անձերու։

«—Երկու ամիս առաջ Այնթապցիք մեծ իրարանցման մէջ էին այս տարուան երաշտութեան պատճառաւ, սակայն ապրիլ ամսոյ մէջ անընդհատ տեղացող յորդառատ անձրեւները յուսալի արդիւնք մը կը խոստանան։»

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Մեծ. Աւետիս էֆ. Իսպէնեանի ընդ Օր. Միհրան Գալըճեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Մեծ. Յովսէփ էֆ. Սրուհան և Ընկերութիւն։

Տէրտերիսպաշեան էֆ-ի կողմանէ թերթիս արտօնատիրոջ ուղղած շնորհաւորական մէկ գիրն՝ շնորհակալութեամբ ընդունելով հանդերձ՝ անձէ աւելի թերթիս ուղղութեան վերաբերելու, յարմար կը դատենք, իբրեւ մեծ վարպետի մը վկայութիւն նոյնութեան մը հրատարակելու.

Տէր և Տնօրէն
Մաղ-ատէն էֆէնտի կրկնորաթերթին

Տպագրական ու գրական մեր աշխարհին մէջ ձեր անունն ստէպ կը յիշուի, որովհետեւ եռանդով ընդդրկած էք ձեր գործն, որ ուր ուրեմն զձեզ պիտի անմահացնէ։ Հանդէսն Ժողովրդական գնահատումն իր գեղագոյն դրոշմով կնքած՝ նուիրագործած եղաւ կայսերական կառավարութիւնն, երբ Օսմանեան Վեհապետն՝ գրասէր ու կրթասէրն Սուլթան Համիտ Բ., նուիրեց ձեզ Սալիէի սասիճան, որուն համար ներմակս ուրախակցելով ձեզ,

Մնամ մեծարանքս յուսէս
Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

28 Մայիս 1901
Ադ. Հիւանդանոց

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փոխանորդարան Ադ. Պատրիարքանի

Բնիկ մայրաքաղաքիս Թօփդաղանի՝ Մ. Գեղովքէ Ցարութիւնեան անուն այժմ իրը քառասուն տարեկան, միջահասակ, սեւաչեայ, սեւաչեր, կազուն, արտաքուստ առաղձավատառ, կնոջ ակը և զաւկի մը հայր եղող ազգային հնոյ տարիի ի վեր անյայտացած է։

Կը խնդրուի արդէն ազգայիններէ, որ եթէ երբեք յիշեալ ազգայնոյն ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին ո՛ և է տեղեկութիւն ունին, հաճին Պատրիարքարանի ծանուցանելոյ։

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Երկուշաբթի օրը, ի Բերա, Նուրեանց մատարանին մէջ կատարուեցաւ Աղն. Սթամպուլեան Ցակոբ էֆէնտիի ընդ Նազելաչաւ Օր. Մարի Նուրեանի ամուսնութեան և Ս. Պատկի Խորհուրդը։

Ընտանեկան ամիսով շրջանակի մը մէջ գումարուած էին ոչ միայն Սթամպուլեան և Նուրեան գերդասանաց մերձաւոր ազգականներն և մտերիմ բարեկամները, այլ և Բերայի հայոյ-գին վերաբերող ազնուափայլ Տիկիններ և օրիորդներ։

Կնքահայրութիւնը ի դիմաց Գրամանեան Ցարութիւն էֆ-ի, կատարեց անդրանիկ որդին Սարգ էֆ. Գրամանեան։

Պատկի արարողութիւնը կատարեցին երկու կողմի Տանտերերները՝ Տ. Խորէն Աւագ քահանայ Փէշլիմանեան և Տ. Սուքիաս քահանայ Դուրուչէչէի եկեղեցւոյն։

Ցետ պատկադրութեան, ներկայ պատուասիրուհւոյն վայելուչ մեծարանք, ատոր նախապատուհերն՝ Աղն. Այրի տիկին Փարիս Ց. Նուրեանի կողմանէ, և խնդրագին շնորհաւորուհւոյն Տէր և Տիկին Սթամպուլեան։

Այս ատիթ հարանեկան ծաղկեփունջեր ղրկած էին Ռեմ. Տէր և Տիկին Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, Աղն. Տիկ. Աղաւնի Գազազեան, Վահան. Տէր և Տիկին Տօքթ. Խորասանճեան, Տէր և Տիկին Տօքթ. Դաւիթեան, Տէր և Տիկին Տօքթ. Ղազարոսեան, Օրիորդք Արուս և Վերոն Բէօշէք, Տիկ. Մ. Պոյաճեան, Տիգրան էֆ. Նուսուֆեան, Մկրտիչ էֆ. Սասունեան և Լեւոն էֆ. Ազաթոն։

Ասոնցմէ զատ, այլ և այլ դեղեցիկ նուէրներ ըրած էին նորատարին՝ այրի Տիկ. Սթամպուլեան, Տէր և Տիկին Մանուկեան (հարսին քոյրը), Կարապետ Պէյ Նուրեան (հարսին հօրեղբայրը), և հարսին կրտսեր եղբայրը Մեկիք պէյ Նուրեան։

Բազմաթիւ շնորհաւորական ու խրատական հեռագիրներ ու այցքարտեր ղրկուած էին։

Նորապսակ ամուսնոցը՝ Աղն. Տէր և Տիկին Սթամպուլեան, երեկոյին յատուկ շրջանաւով մեկնեցան Մեծ Կղզի, ուր պիտի անցնեն իրենց հարսանեկան առաջին օրհնեակը։

Խնդրութիւնս հրապարակս իր խանդավառ շնորհաւորութիւնները կը յայտնէ Աղն. Այրի Տիկ. Փ. Ց. Նուրեանի, և դեռապատկ Ամոլին։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Վէզայիֆի մէմուրիյէթլէրինի հիւսնի իյֆա Կալէմէքտէ օլան իզզէթլու Մահմուտ էֆէնտիյէ թէրճիւմէ Միհթէմայիզ վէ Բարիզ չէհպէնտէրի Ահմէտ Ճէմիլ պէյէ թէրճիւմէն Սանիյէ բիւթպէլէրի թէվֆիհ պույրուլմըշ սբր։

ՆԻՇԱՆ

Վէզայիֆի մէմուրիյէթլէրինի հիւսնի իյֆա իյլէմէքտէ օլմալարընտան վէ իսբէմամը մէմուհէլէրինէն Նաշի Մարսիլիա պաշ չէհպէնտէրի Սաաս. Սէյֆէտտին պէյլէ թարիրթաը խարիճիյէ գալէմի միմիյիզի Էվվէլի Ռուբէն Գարագաշ էֆէնտիյէ իլքինճի Մէհմիտ վէ տավա վէքիլէրինէն Թորոս Զէքի վէ Մէքթէպլի Սուլթանի մուալիմիրինէն Ճեբրանտտ Սալիմ պէյլէրէ ատօրտունճի բիւթպէլէրէն Օսմանի նիշանլարը ինան պույրուլմըշ սբր։

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՐԷՍՄԻՅԷ

Իթալիա տէօվլէթի թարաֆընտան ինթիշարէ օտաաը էվրագ միւտիրի մուալիմի Իպրահիմ Սամի պէյէ իթա օլնան պէյնճի բիւթպէյէն Սէնթ Մօրիս վէ Լազար նիշանընէն մումայիլէյ ճանիպլինտէն դապալ վէ լէտ էլ իսլամ թաալիգի խուսուսը պիլ իսթիյզան մագրունը միւսաատէյի սէնիյէ օլմըշ սբր։

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

ԱՐԻՋԷՅԻ ԹԷՎՖԻՀԱՖԻՅԷ.— Բուրթրիդի ճէպիսի բիւթպէթլու իչինճի Եօսքիմ էֆէնտի հաղրէթլէրի Մապէյնի Հիւմանուսը ճէնապը Միւլիւքմանէ պաշ քիթապէթի ճէլիլէսինէ պիր թէլէկրաֆնամէ քէշիսէ իսէրէք Խաքիբայի Մաաբի իսթրվայը ճէնապրթաատարը Ագիմիյէ արը չիւքրան էլէմիշ վէ քիթապէթի միշարիլէյհատէն ճէվապէն իրսալ պույրուլան թէլէկրաֆնամէյէ՝ բաթրիդ էֆէնտի արիզէյի չիւքրանիյէսի մանղուրը ալի պույրուլարագ, Մահզուզիյէթի ճիհանգըմէթի ճէնապը Միւլիւքմանէյի մուճիպ ղլուղը թէպլիզ վէ թէպշիր պույրուլմըշ սբր։

ՐՈՒՄ ԲԱԹՐԻԴ.— Բիւթպէթլու Եօսքիմ էֆ. հաղրէթլէրինին ինթիխապը միպէյին մաղպամ՝ Սինօդ մէճլիսինէ մէվզուի միւղաքէրէյէ գօնուլարգտան սօնրա Ամլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ թագիմ իսիմիշ սբր։ Ինթիխապը վագիյի մուատտարդ իրատէի Սէնիյէի հաղրէթը Բասիլշահի տիւնքի կիւն չէրէֆուսուր պույրուլմըշ օլմաղլա, Ամլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի թէզքիրէսի տաբի գարուբէթիսա վաբթաը իլէ Ֆէնէր Բաթրիդխանէսինէ իրսալ պույրուլմըշ սբր։

ԱԳՏ ՕԼԸՆՄԸՇ դէնիթաթօսա մասուպլին Գարլրսրուհտա վագը ֆիչէնկ ֆապրիգասընտան 3,888,000 ֆիչէնկ վաբրա թահմիլ իսիլմէք իւզրէ պուլունըը՝ ֆապրիգանընդա Տէրսաատէթ վէքիլի Թարֆիրտան հիւքիմէթի Սէնիյէյէ արզ ու թէպլիզ օլնմըշ սբր։

ՄԷՄԱԼԻԲԻ ԷՃՆԷՊԻՏՃԻՏԻ ԹԷՊԱՑԸ ՕՍՄԱՆԻՅԷ.—Մէմալիքը էճնէպիտէ վէֆամ իսէն թէպայի Օսմանիյէ հանգըզնտա պաղը մահալլիրէն վուգու�էֆէվլէլերի կէօնտէրիլմէմէքտէ վէ նուֆուս վուգուաթընդն թէէմինի ինթիզամը իսէ, պու կիպի վուգուաթդն վագթ ու զէմանընդա իշարընտա վապէթէ պուլունմադտա օլարընտան, պու պապտ նէ կարբլմագ լազըմ կէլէճէյինի նուֆուս իտարէի ուսմանիյէսի՝ Խարիճիյէ նէզարէթինէն սիւալ իթմիշ վէ Խարիճիյէնէզարէթի ատ չէհպէնտէր վէ թիւճճար վէքիլի պուլունան մահէլլէրճէ թահզիգը վուգուաթ իսիլմէքտէ օլտըղընտան, մէմուրինի Օսմանիյէ պուլունմայան մէմալիքի էճնէպիյէսէ վէ սայիրէսէ միւրաճաաթը թապիի օլուպ։ պունդն իսէ, ալէլ էքսէր թէէմինի մագսատա քիֆայէթ իթմէսիյի ճէվապընը վէրմիշ սբր։

ՀԻԻԲԻԻՄՏԱՐԱՆԸ էճնէպիյէնին էյնամը մախսուսէլէրի թարիխինի միպէյնին խարիճիյէ թէչրիթաթճըլըղընտան թանիմ օլնան տէֆթէր վէ էյնամը մէղքիրէթէ իճրա օլնճաճագ մէրասիմէ տայիր օլան թալիմաթը սուրէթլէրի, իճաղ իսէյլէրէ թէպլիղ իսիլմէք իւզրէ վուգու պուլան թալէպէ մէպնի պա թէղքէրէյի Սամիյէ՝ ուսմամ վիլաեէթ մէմուրիսէթլէրինէ էմր ու իսթար պույրըլմըշ սբր։

—Այընն վիլաեէթի մէքթաթիպի էճնէպիյէլերինին տաբի մէէղտունիսէթլէրի օլուպ օլմասրը խուսուսընը թահզէգ իթմէք իւզրէ։ պիր ճէվէյը մախսուսընն թէրթիպ իսիլմէսի իչին էվամիրը լազըմէ վէրիլմիշ սբր։

ԻՏԱՄ ՃԷՋԱՍԸ.—Աթինայա ֆիրար վէ սայիր էվրօպա մէմալիքինէն պուղըլարընը կէչթ ու կիւզար իսէրէք վէ սախրէն Մըսրա տաբի կիսէրէք զաթը Շէվքէթսամաթը հաղրէթի իսլամ ֆէթֆէքնահիյէ վէ սալթանաթը սէնիյէլերինէ էօթէէն պէրու Սէաադաթ վէ ուպուտիյէթլերի տէրքար օլան էհալիյի սատգէյիտիր թագըմնէրիթ վէ վէսայիթի սայրէյի իչքալաթ իլէ իսթիլալէ թէչիթկէ չալըշմադտա օլմադլա մէսթէվիմ պուլունան Ավլօնտալը Իսմայիլ Քեմալ նամ չախս հագզընտա ուսուլը մուհաքէմաթը ճէզայիյէ գանօնընդն 371 ինճի մատտէսի մուճիպլինճէ մուամէլէյի մուգթէզիյէ իյֆա վէ մուհաքէմէ ղըյասիյէ պիլ իճրա մէրգում Իսմայիլ Քեմալէն էֆալը մէգքիրէյէ ճիւրէթի թահագգուգ իթմէոնիէ վէ պունը միէիա հէր սիւրլի տէլաել վէ պէրահին ու ասար մէվճուտա պուլունմասընա պինայէն օլ վէճճ իլէ միճրիմիյթինէ վէ ճէզա գանունամէյի հիմայասընդն 54 ինճի մատտէսի զէյլինէն պէրինճի ֆըգրասը հիւքմինէ թէվֆիգէն իտամընա վէ 31 ինճի մատտէյի գանօնիէ մանթուգընճա հուգուգը մէհէնիյէսէն իտգաթ օլունմասընա վէ զաթէն հաճզընա գարար վէրիլմիշ օլան էմվալընդն ուսուլը մուհաքէմաթը ճէզայիյէ գանօնընդն 377 ինճի մատտէսի մուճիպլինճէ իտարէ իթտրիլմէսինէ մահքէմէյի ճէնայէթտէն հիւքմ օլունմուշ վէ մատտէի մէղքիրէ իլէ զիքր օլունան ուսուլը մուհաքէմաթը ճէզայիյէնին 378 ինճի վէ 381 ինճի մատտէլերի իլէ մէվատտը սայրէսի ահքամընա թէվֆիղի մուամէլէ օլունմասը մէրճիլինէ պիլտիրիլմիշ օլմաղլա իլանը քէյֆիյէթէ իսթիտաբ գըլընը։

ԻԼԱՆ.—Երէն քէօխիտտէ վագը 81 Ն? իլէ մուբադգամ վէ 579 զա պիր արտա, պիր թարաֆը Պաղտատ բոմթասը ճատտէսի վէ տիկէր թարաֆը Թէքիկ ճատտէսի օլուուղու հալաչ, պու տէֆթա սաթլըգ օլատուղունան թալէպ օլանլարին մանթպամըզա միւրաճաաթ իթմէսի։

ԹԷՂԷԿՐԱՖ

ՏԻԻՆՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ՊԷՐԼԻՆ Յունիս 10.—Զինտէ դաբան Ալման ասքէրլինին մէճմուը մըգտարը 3,600 նէֆէբտէն իսպարէթ տիր, Պունլարտան 800 նէֆէրի Շանկհայտա պուլունուլօր. ասաքիրի մէրգուտունին գըսմը ազամը Թիէնճինտէ գալաճագ սբր, Բէքին, Եանկսու, Լանկիֆանկ վէ Շանհայ չէհիրլէրինտէ պիրբէր թապուր պուլունսըրըլաճագ սբր։

ԲԱՐԻԶ.—Ինկիլիզլէր Շանկհայտա իքի՝ Ֆրանսըզլար պիր թապուր ասքէր թէրք իտէճէքլէր տիր։ Ալմանլար 800 նէֆէր իչիւն պիր գըշա կաբմագտա սբրլար։

ՊԷՐԼԻՆ.—Մարէշալ Վալտէրսէ պուկիւն Քիւպատան Ժաբօնհանընդն մէրքէզի իտարէսի օլան Թօքիո չէհրինէ միթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ սբր։

ԲԱՐԻԶ.—Զինլիլէրին սէֆարէթխանէլէր էթրաֆընտա խսթիհքամաթ ինշասընը մէն իտէճէքլէրի Բէքինէն պիլտիրիլիյօր։

ԲՐԷԹՕՐԻՍ.—Կէչէն այ զարֆընտա Պոէրլէր՝ մագթուլ, մէճբուհ վէ էսիր օլարագ, ճէման 2640 քիչի զայէաթ վէրմիշլէր տիր։ Պունլար մէյանընտա 50 քիչի թէսլիմ օլմուշլար։ Յունիս իսպիտտասընտան պու կիւնէ գատար 26 Պօէր թէլէֆ, 4 մէճբուհ վէ 409 քիչի էսիր իսիլմիշ տիր։

ՊՐՈՒՔՍԷԼ.— Ժէնէրալ Պոթանընն բէյիս Քրիւկէրէ կէօնտէրտիյի պիր մէքթուպտա գապալ օլուհնապլիր չէրայիթլէ միւսալահա ադտընը թալէպ իթմէսինի բէյիսի միշարիլէյէ նասիհաթ իթմիշ օլսըզը թէէմինէն բիվահէթ օլունմուշյօր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Մատամ Պոթանընն եարընն լօրտ Ալֆրէտ Միլնըը իլէ միւլագաթ վէ չարշէնպէ կիւնիւ բէյիս Քրիւկէրին նէզանէթ կիսէճէյի բիվահէթ օլունմըյօր։

ՎԻԵՆՆԱ.—Մահարիսթան Տէլէկասիօն մէճլիսի հարպիյէ պիւճէսինի գապալ իթմիշ տիր։ Պօհէմիա Տիհէթ մէճլիսի յունիս 20ճէ, վէ սայիր մէճլիսլէր յունիս 17ճէ ագաը իճթիմայա տավէթ օլնմըշլար սբր։

ՎԻԵՆՆԱ.—Այասուլուկտա քէշֆ օլունան ասարը աթիգա սէրկիսինի պուկիւն իմբէրաթօր հաղրէթլէրի զիյարէթ էյլէմիշ տիր, Սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի իլէ Աւսթրիա խարիճիյէ վէ մէարիֆ նազըրլարը տաբի չէհրի մէղքիրի զիյարէթ իթմիշլէր տիր։

ԲԱՐԻԶ.—Բօրթուկէզ գըրալը հաղրէթլէրինին պիրտաէրի Տիւգ տը Բօրթօ հաղրէթլէրի պու կիւն բէյիս Լուսպէ հաղրէթլէրինէ խատէյի զիյարէթ իթմիշ տիր։

ՎԻԵՆՆԱ.—Մէճլիսի մէպուսան սօն տէֆա օլարագ պու կիւն ինիգաս իթմիշ տիր, բէյիս մէճլիսի տէվրէյի հաղըբէնին Աւսթրիա բարլամէնթօսը թարիխինտէ սայիմա չայանը թիզքար պիր վագտա մագամընտա գալաճաղընը պէյան վէ պիւթիւն էհալինին մինէթտարլըղընը մուճիպ օլան գավանին վաղ օլունտըղընը իլավէթէն պէյան էյլէմիշ տիր։

ԼԻՎ.—Լիվ չէհրի սիվասրի ֆըրգասի ասքէրիյէսի գումանտանը պու սապտ վէֆամ իթմիշ տիր։

ՐՕՄԱ.—Սէնէյի ճարիյէյի մալիյէնին իլք օն պիր այը զարֆընտա Իթալիա կէօմրիւք հասրլաթը սէնէյի սապրգտատա միւտտէթի մէղքիրէյէ նիսպէթլէ 17 միլիօն ֆրանք ֆազլա զուհուր իթմիշ տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Ինկիլթէրա զըրալ վէ զըրալիյասը հաղարաթը Ֆաս հիյէթի մուրահատասը գապալ իթմիշլէր տիր։

ԲԱՐԻԶ.—Ճէզայիրտէն իչար օլունըղընա կէօրէ ժէմաատ եէրլիլէր եօլճուլար իւզրէրինէ հիճճում իտուպ սօյմուշլար սբր։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻԶ, 11 Յունիս.—Ամթէրտամտան քէշիսէ օլընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն բէյս Քրիւկէր վէ Տոքթ. Լէյտս Շվէյնկոտ Մ. Վօլնահաուսը խանէսինէ միսաֆիր օլմըշլար սբր։ Բէնչէնպահ կիւնի մուամիլէյհիմ Մատամ Պոթա վէ Մ. Ֆիչէրլէ պիրլիշէճէքլէր տիր։

ԲԱՐԻԶ.— Թրանսվալը չարգիսէ իճթիմա իսէն Պօէրլէրին էրքանը հարպընտա մուհարպէպնին սէվամը գարարլաշարրըլմըշ սբր։

ԲԱՐԻՍ.—Թօքիոտան իչար օլընըղընա նազարէն Միդատօ հաղրէթլէրի Մարէշալ Վալտէրսէյի պու կիւն հուզուրընա գապալ իսէճէք տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.—Էքսէլրիյէթի բարլամէնթօ թարաֆտարանընտան միսթէչէքիլ պուլունան պիր մէճլիսէ Մ. Մակասթա վէ Գապինէ մէճլիսի բէյնի հիւքիմէթին մուհարէպէ մէսարիֆթընտան խաղինէի գուրթարմադ իւզրէ պիր պէօյլէք իսթիզրաղը ագաը թէզարրիւր իթմիշ օլսըզը պէյան իթմիշ սբր։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱԸ

ՊՈՒ ԿԻՃԷՐԻ

Յունիս, 11 1901

Ֆրանսըզ էսհամը	101.12
Բէյմ	321
Գօնտօլիա.	25.10
Շըմէնտֆէր	113.
Պանգ. Օթօման	553
Թրանսվալ	89.75

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ուսթիւն ագչ. գար.	27—01
» » » էն եիւքսէք	27—02
» » » էն աչաղը	26—37
Բոմմէլի չըմէնտ. ագչ. գրուս.	112—50
» » էն եիւքսէք	112—50
» » էն աչաղը	111—25

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյմի ագսիսը Օս. լիր.	14—
Սիկարէթ Ա.	—91
» Բ.	—52
Թրամվայ	6—08
Ժուբանես	1—85
Օպիկասիօն Թրամվայ	470—
Անիբանս	4—
Գրէտի ժէնէրալ	0—10
Սօսիէթէ Օթօման Ինկ. լիր	0—13
Լօրիտ	77—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	412—
Թրանսվալ	87—
Բընիթմ թանվիլաը	463—
Գրէտի Ֆոնսիէ էժիպսիէն	262—50
Անատօլը չըմ. ագսիսը	10—30

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. տան	ղչ. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարզը	108—06
Մէթալիք	100—
Ինկիլիզ լիրասը	109—39
Ֆրանսըզ ալթունը	87—22
Բօլ	91—
Գրէմից ալթունը	51—06
Գարպոն գայմէսի	8—69

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 10 յունիս

Ինկ. Էհամը Ինկ. լիրասը	93—12
Օսմ. էհամը աչբլաը	24—50
» » գաբանտը	24—63
» » Բ«	50—
» » » Գ	27—50
Օսմանը Պանգասը	12—
Մըսրը տուլ. մութթահրատ	105—37
Պուլկար իսթիգրազը	101—
Դամպիօ Բարիզ 3 այ վաստէ	25—260

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—22
Բարիզ 3 այ վաստէլի	23—00
Ֆիորէն Մանտա	18—55
Վիէննա չէքի (գուբօն)	21—81

Բարիզ 10 յունիս

Ֆրանս էսհ. 4% ֆիր.	101—20
» » 4½ %	101—60
Եէնի Օսմ. էսհամը աչբլաը	25—05
» » գաբանտը	25—05
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	113—
Օսմանը Բէյթիսի էսհամը	321—
» Պանգասը	551—
Գրէտի Լիոնէ	1031—
Իթալիա էսհամը	97—70
Բուիօրիթէ Թիւրք	495—
Օսմանիյէ	465—
Տուան Օթօման	522—
Սքանեօլ	71—42
Թրանսվալ	89—25
Դամպիօ 3 այ վաստէ	25—240
Գրէտի Ֆոնսիէ էժիպսիէն	—

Պէրլին 10 յունիս

Բումէլի չըմէնտրֆ. (մարգ)	110—50
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—260

Նախկիրեա-Ռեգեն ամբողջ դասընթաց համակերգուն դասերով

ՆՈՐ ԴԱՐՈՑ

Դիրք աշակերտին

Լոյս տեսան Ա. Բ. Դ. պրակները

Մամուլի տակ են Դ. Ե. »

Ամբողջ գործը պիտի բաղկանայ 10 պրակէ

Բաժանորդագրվելու 25 ղրուշ

Դիմել, Սիրքէճի, Խօրասանճեան Խան

Գրատունակ Սմբատ Դաւթեան

Դաւթեան էֆէնտիի բաղմաթիւ օգտակար ու գործնական հրատարակութիւններու վրայ ուշադրելով, այս վերջինն ալ կոչուած է անշուշտ մեծ պակաս մը լեցնել դպրոցական գրքերու շարքին մէջ։ Վստահ ենք թէ «Նոր Դարոցը» ուսուցչաց կողմէ իր արժանի ընդունելութիւնը պիտի գտնէ։

Հրատարակութիւն

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԸ

Հոգեբանական Վէպ

Հեղինակ Բօլ Պուրժէ

Թարգմանեց Օննիկ Զէյթիւն-Սարաֆ

Գին 6 ղրուշ

340 էջ ութածալ

Վստահ ենք որ այսքան դիւրամատչելի գնով համակերգի թարգմանչին այդ հրատարակութիւնը ընթերցող հասարակութեան կողմէ արժանի ընդունելութիւն պիտի գտնէ, որու համար հեղինակին և թարգմանչին անունները արդէն գրաւականներ են։

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի (7)

Ֆ. Ս. ԹԻՆԵԱՆ

ԿՆՈՋ ԱՆԿՈՒՄԸ

ԱՆՕԹՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱԻ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐԷՆ ՔԱՂՈՒԱԾ

Իրաւ է թէ ուրիշ առթիւ կարծեմ ամենուին չպիտի յօժարէի համակերպիլ մարդկանմէ մը, ո՛չ թէ ներքին խոստովանութիւններս ընելու, այլ նաև հեռը իսօսելու անդամ. սակայն այս րոպէին և անկէ ետք ա՛լ տեսնելով որ ամէն բարեկամներէ և ծանօթներէ ներեալ ընկած ու լքուած վիճակս մէջ ինքնայօժար բարերարութիւն ու ծառայութիւն մը ընդունած էի իրմէ, ըսկսած էի համոզուիլ թէ առաքինութիւնն և ճշմարիտ ազնուութիւնը չէ թէ բարձր դասակարգերու և ոսկեբարձ...ու այլ աւելի այդպէս ազքատացած կամ ազքատութեան սանդուղքէն վեր բարձրացած դասակարգի մը մէջ փնտռելու էր երբեմն։

Իւր պատմածին նայելով, այս ողորմելի թշուառուհին որ չափաւոր ապրուստի տէր պարկեշտ ու համեստ ընտանիքի մը զաւակն էր, ութ տարի առաջ ամուսնացեր էր նոյնպէս պարկեշտ և բարի արուեստաւորի մը հետ, որ զինքը չափազանց ու պաշտելու չափ կը սիրէ եղեր փոխադարձաբար։

Դրեթէ չորս հինգ տարիներ իր ամուսնոյն հետ երջանիկ ապրած էր նէ, մինչտ գէրդուբանօք և առանց ծանր խօսք մը իսկ փոխանակելու իրարու։

Սակայն իւր երկրորդ զաւկին յղութեան միջոցին նիւթական անձկութիւնք, և անդամ մըն ալ հրդեհի պատճառած վերատաս վնասներ կը կրծանեն այդ ընտանեաց ամբողջ անդորրութիւնը, որով այդ մարդն օր մը գլուխն առնելով կ'անհետանայ առանց, տոմսակ մը միայն ձգելով, որու մէջ կը յայտնէ թէ այլ ևս չպիտի վերադառնէ զինքը։ Թէև ամէն կողմէ չատ խուզարկութիւններ կը կատարուին. սակայն անհնար կ'ըլլայ անոր հետքը իսկ գտնել ու չէն կրնար իմանալ թէ մեռած էր նա թէ օտար երկիր դաղթած, սակայն կինն միշտ կը պընդէ թէ չհաւատար երբէք անոր ապրած ըլլալուն։

* * *

Անհնար է լինձ հաւատարմաբար նկարագրել հոս այն աղեռաւոր մանրամասնութիւնները որ տեղի ունեցած էին այդ խեղճ մարդուն այս վերջին եղերական և յուսահատ վախճանին դիմելու, իբրեւ միակ ապաւէն իր ազատութեանը։

Ծննդաբերութեան վերջին օրերուն մէջ կը գտնուի եղեր, երբ այդ վերատաս աղքատութիւնն իւր յուսի ժանիքները կ'սկսի տարածել այդ համեստ ընտանեաց մէջ, և խեղճ կինը քանի կը ջանայ մոռնալ ու մոցնել ամուսնոյն թշուառութիւնը և իւր համեստ ու համբերող բնաւորութեամբ, մեղմացնել անոր վիշտը, կարծես այնքան առաւել կը սասկանայ հարկեցուցիչ և անխուսափելի պէտքերու և կարօտութեանց տիպրոդութեան առջև, երբ մանուանդ այդ միջոցին ալ իւր բնական թարմ ծնօթ աղնուաշունչներէն Տ... Ս... ատնուն ա՛տարդ ու ցած վաշխառու մը, որ բաղդի բերումով յաջողած էր քիչ մը հարստութիւն դիզելու, դիմեալով իսկ այդ մարդուն պատճառած և վրայէ վրայ հասած դժբաղդութիւններն և անոր կնոջ ծննդաբերութեան պատճառաւ նոյն պահուն արտաքոյ կարգի ըստիպողական ծախքերու կարօտիլը, ո և է կերպով անձէ ունեցած տասնի չափ ոսկիներու հէն պահանջի մը փոխարէն, անդթութեամբ և բարբարոսութեամբ կը դրաւէ տեղէ մը ձեռք անցնելիք անոր քանի մը ոսկիներն, որ այդ մարդուն մի միակ և յուսին մնացորդ միսթարութիւնը կը համարուէին. և այդ դրաւած ոսկիներով իւր նորատի նշանածին նուէր մը ընելէ։ Նուէր թուռալի... նուէր արիւնաներկ, որ անշուշտ օրիորդը այդ պահուն իւր թեւին կամ վզին վրայ կը կրէր անդիսանալով թէ այդ նուէրն ամբողջ ընտանիքի մը պատճառած արտասուքներու և յուսահատութեանց փոխարէն որուած էին իրեն, որով ի հարկին ոչ թէ մանկաբարձ բժշկի մը, այլ նոյն իսկ դայեկին որուելիք քանի մը մէճիտիէին և օրուան ածուխին ու հայրն կարօտ մնալու վիճակին կը մատնէր զայն։

Անհարիւր դող և սարսուռ մը ըզգացի այս դառն խոստովանութիւնը լսելով, անանկ որ չմնաց անէնք ու հայհոյութիւն որ չտեղայի այդ մարդայոյզ գաղանին գլխուն, թէև զայն ճանչնալու դժբաղդութիւնը չէի ունեցած երբէք։

Կինը բոլորովին անտեղեակ ամուսնոյն եղերական որոշումէն, մինչդրա անոր սովորականին հակառակ ուշանալուն համար՝ անհանդիստ ըլլալ կ'ըսկըսէր, յանկարծ ցաւերը կը բռնէ և երկունքի մէջ քանի մը բարի դրացիներու օգնութեամբ և անոնց բարեբար պաշտպանութեամբ արու զաւակ մը կը ծնանի, որ իւր օն պիր այը զարֆընտա Իթալիա կէօմրիւք հասրլաթը սէնէյի սապրգտատա միւտտէթի մէղքիրէյէ նիսպէթլէ 17 միլիօն ֆրանք ֆազլա զուհուր իթմիշ տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Ինկիլթէրա զըրալ վէ զըրալիյասը հաղարաթը Ֆաս հիյէթի մուրահատասը գապալ իթմիշլէր տիր։

ԲԱՐԻԶ.—Ճէզայիրտէն իչար օլունըղընա կէօրէ ժէմաատ եէրլիլէր եօլճուլար իւզրէրինէ հիճճում իտուպ սօյմուշլար սբր։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻԶ, 11 Յունիս.—Ամթէրտամտան քէշիսէ օլընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն բէյս Քրիւկէր վէ Տոքթ. Լէյտս Շվէյնկոտ Մ. Վօլնահաուսը խանէսինէ միսաֆիր օլմըշլար սբր։ Բէնչէնպահ կիւնի մուամիլէյհիմ Մատամ Պոթա վէ Մ. Ֆիչէրլէ պիրլիշէճէքլէր տիր։

ԲԱՐԻԶ.— Թրանսվալը չարգիսէ իճթիմա իսէն Պօէրլէրին էրքանը հարպընտա մուհարպէպնին սէվամը գարարլաշարրըլմըշ սբր։

ԲԱՐԻՍ.—Թօքիոտան իչար օլընըղընա նազարէն Միդատօ հաղրէթլէրի Մարէշալ Վալտէրսէյի պու կիւն հուզուրընա գապալ իսէճէք տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.—Էքսէլրիյէթի բարլամէնթօ թարաֆտարանընտան միսթէչէքիլ պուլունան պիր մէճլիսէ Մ. Մակասթա վէ Գապինէ մէճլիսի բէյնի հիւքիմէթին մուհարէպէ մէսարիֆթընտան խաղինէի գուրթարմադ իւզրէ պիր պէօյլէք իսթիզրաղը ագաը թէզարրիւր իթմիշ օլսըզը պէյան իթմիշ սբր։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱԸ

ՊՈՒ ԿԻՃԷՐԻ

Յունիս, 11 1901

Ֆրանսըզ էսհամը	101.12
Բէյմի	321
Գօնտօլիա.	25.10
Շըմէնտֆէր	113.
Պանգ. Օթօման	553
Թրանսվալ	89.75

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ուսթիւն ագչ. գար.	27—01
» » » էն եիւքսէք	27—02
» » » էն աչաղը	26—37
Բոմմէլի չըմէնտ. ագչ. գրուս.	112—50
» » էն եիւքսէք	112—50
» » էն աչաղը	111—25

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյմի ագսիսը Օս. լիր.	14—
Սիկարէթ Ա.	—91
» Բ.	—52
Թրամվայ	6—08
Ժուբանես	1—85
Օպիկասիօն Թրամվայ	470—
Անիբանս	4—
Գրէտի ժէնէրալ	0—10
Սօսիէթէ Օթօման Ինկ. լիր	0—13
Լօրիտ	77—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	412—
Թրանսվալ	87—
Բընիթմ թանվիլաը	463—
Գրէտի Ֆոնսիէ էժիպսիէն	262—50

Նախկիրեա-Ռեգեն ամբողջ դասընթաց համակերգուն դասերով

ՆՈՐ ԴԱՐՈՑ

Դիրք աշակերտին

Լոյս տեսան Ա. Բ. Դ. պրակները

Մամուլի տակ են Դ. Ե. »

Ամբողջ գործը պիտի բաղկանայ 10 պրակէ

Բաժանորդագրվելու 25 ղրուշ

Դիմել, Սիրքէճի, Խօրասանճեան Խան

Գրատունակ Սմբատ Դաւթեան

Դաւթեան էֆէնտիի բաղմաթիւ օգտակար ու գործնական հրատարակութիւններու վրայ ուշադրելով, այս վերջինն ալ կոչուած է անշուշտ մեծ պակաս մը լեցնել դպրոցական գրքերու շարքին մէջ։ Վստահ ենք թէ «Նոր Դարոցը» ուսուցչաց կողմէ իր արժանի ընդունելութիւնը պիտի գտնէ։

Հրատարակութիւն

ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏԸ

Հոգեբանական Վէպ

Հեղինակ Բօլ Պուրժէ

Թարգմանեց Օննիկ Զէյթիւն-Սարաֆ

Գին 6 ղրուշ

340 էջ ութածալ

Վստահ ենք որ այսքան դիւրամատչելի գնով համակերգի թարգմանչին այդ հրատարակութիւնը ընթերցող հասարակութեան կողմէ արժանի ընդունելութիւն պիտի գտնէ, որու համար հեղինակին և թարգմանչին անունները արդէն գրաւականներ են։

Ինքնէ իւր ծառայութեան ձեռնարկելու՝ կէսքուն մանկիկն գրկին վրայ, իր առջև կ'ելնէ փոխանակ սան սիրոնոյն, ցոփասէր այրը, այսինքն իւր ամուսնոյն բարեկամ կարծուած անձը որ իրեն օգնելու պատրուակին տակ, փրոյ անպարկեշտ յայտարարութիւններ կ'ուղղէ, շռայլ իշխանուհոյ մը կեանքը կը խոստանայ, նուէրներ կուտայ, զրոս ի սկզբան թէև խարուելով կը համակերպի ընդունելու, սակայն անմիջապէս կը վերադարձնէ և կը մերժէ խոնարհիլ անոր անամօթ առաջարկութեանց առջև...։

Ո՛վ մարդկային բարուց ապականութիւն, ո՛վ սիրտի և հոգիի մահաբոյր կեղծաւորութիւն, մինչ այս թանձր ու անթափանցելի մառաբոյր քօղին տակ ծածկուած չէ՞ն մեր բարոյական և զգայուն ճանչցուած մէկ մեծագոյն մասին հոգիներն անդամ...։

(Շարունակելի)

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԵՐԱԳԼԸԼԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսի էմրադ գալէմի խուլէֆասընտան Հասան Թահսին Էֆէնտի իլէ նօթա վէ ֆէհմի մուսիգի մուալիմի Զուլֆանան Գրիգոր էֆէնտիլէր թարաֆընտան հէր օր պէշ կիւնտէ պէր՝ մանթաղամէն նէշր իտիլմէքտէ օլան էդնարը մուսիգի հալսոտ միւնթէխապ չարքը վէ գանթօ նօթասընան իլգինի ֆորմասը նէշր ի-տիլմիշ պէր։ Պիւէրթանտէ էտինմէլէրինի հավէսքեարանը մուսիգիյէ թավսիյէ իտէրիզ։

Մահալը ֆիրու